

ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПОЛІТИЧНОГО ВПЛИВУ

Головко О.В.

*Харківський державний університет харчування та торгівлі,
м. Харків*

ЗМІ володіють потужними можливостями впливу на свідомість і поведінку людини. У політичній системі суспільства ЗМІ посідають особливе місце, йдучи безпосередньо за офіційними гілками влади. Тому ЗМІ все частіше називають «четвертою владою». Це дає змогу спрямовано формувати суспільну думку. Особливостями ЗМІ, що виокремлюють важливість їх використання у політичній діяльності держави, є:

- оперативність – здатність фіксувати те, що відбувається прямо зараз, швидко аналізувати та складати прогноз подальшого розвитку та наслідків;
- цілеспрямованість – здійснення діяльності задля досягнення чітко визначеної мети та певного результату;
- емоційність – використання емоції як засобу посилення впливу поданої інформації.

У тоталітарній і інших диктаторських державах ЗМІ, з одного боку, стають жертвою режиму, втрачають всі переваги вільної діяльності та інформування населення, а з іншого – вони самі є засобом здійснення антидемократичного режиму. Широко використовуються можливість емоційного впливу ЗМІ на особистість. Політична пропаганда збагачується емоційним змістом та використовуються технології політичного маніпулювання, що впливають на розум людини.

У демократичних державах перевагу надають моделі масових комунікацій заснованої на раціональному поданні матеріалу. Ця модель передбачає конкурування різноманітних ЗМІ за увагу та довіру аудиторії. При цьому вони намагаються максимально розширити автономність свого статусу. Основні фактори, що сприяють цьому процесу:

- відсутність офіційної цензури з боку держави, що відкриває необмежену сферу діяльності. Зокрема, можливість вільного розкриття та поширення серед людей різнобічних поглядів на ту чи іншу ситуацію, подію сприяє збагаченню політичної тематики;
- розширення мережі незалежних ЗМІ, які визначають власний погляд на політику держави, що вимагає посилення впливу офіційних ЗМІ, спрямованих на підтримку політичної діяльності держави;
- зростання значення інформації, важливості володіння нею та її використання. Результатом цього є необхідність використання прогресивних технологічних засобів поширення політичної інформації.

У демократично-правовому суспільстві кожний громадянин має забезпечене законом право знати про все, що відбувається в країні та світі. Тому національні системи ЗМІ в них мають переважно вільний характер, є незалежними від влади та досить активно захищають свої права.